

ПРАКТИКООРІЄНТОВНІ ЗАВДАННЯ СУЧАСНОЇ СОЦІОЛОГІЇ

Останніми роками в світовому науковому колі соціологів розгорнуті крупномасштабні дискусії стосовно питань як методологічних основ сучасної соціології, так і подальших її перспектив та завдань розвитку. Так, на відкритті III Всеросійського Соціологічного конгресу Мішель Вевьорка (Michel Wieviorka) поставив перед науковою спільнотою питання стосовно призначення соціології: «... яку користь приносить і якими проблемами задається сучасна соціологія...», «... що знаходить, що вона відкриває, ... чим соціолог може бути корисним суспільству». М. Вевьорка говорить про дві існуючі стратегії «гарних соціологів»: *французьку* – де соціолог грає роль інтелектуала, тобто цікавиться суспільним життям, бере участь в політиці, публікує статті, виступає на телебаченні та радіо, та *американську* – де соціолог як раз той, хто не виступає по телебаченню, радіо тощо, але це фахівець, діяльність якого оцінюється виключно його колегами.

Продовжуючи науковий дискурс стосовно призначення соціології, вчені наполягають на більш активному втручання соціології, її надбань в практичне існування та функціонування суспільства. Так, на думку М. Буравого «соціолог повинен брати участь в суспільному житті, повинен заявляти про свої інтереси в тому, щоб це життя було яким-то чином змінено». М. Вевьорка пропонує більш активно просувати експертизу, як форму залучення соціолога до вирішення проблем суспільства.

Наведені цитати дають нам змогу стверджувати, що рефреном в цих та інших виступах звучить заклик до більш глибокого проникнення соціологічних знань в практичну діяльність, що дасть змогу вирішити найболючіші проблеми сучасності. На нашу думку такою методологією може стати *праксіологія* - наука про практику (праксис), яка є відносно новою для соціології теорією, але яка при тому має певні корні. Праксіологія як наука, насамперед, втілює

міждисциплінарний підхід, комплексно використовуючи окремі методи і технології філософії, соціології, менеджменту, соціальної психології, культурології та інших наук. Мета праксіології полягає у виявленні загальних всім наукам технологій організації практичної діяльності в постійно мінливих умовах, в ситуаціях невизначеності.

Впровадження праксіології на макро- та мезорівні дає змогу соціологам впроваджувати такі види діяльності:

1. Соціопрактичні дослідження, як правило, це діагностичні, проектні, інноваційні дослідження. В межах таких досліджень особлива увага приділяється пошуку і реалізації соціальних резервів виробництва, їх соціальної діагностики;

2. Соціо- проектно-конструкторська діяльність, основне призначення якої - створення якісно нових або цілеспрямована зміна вже існуючих соціальних об'єктів і систем;

3. Соціо- організаційно-технологічна діяльність, що охоплює процес реалізації соціальних проектів та технологій;

4. Консультативно-управлінська діяльність, що включає в першу чергу управлінське консультування як спеціалізований вид соціологічної діяльності.

Бирюкова Марина Васильевна – канд. социол. наук, доцент, доцент кафедры социологии и политологии НТУ «ХПИ».